

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

TLAČOVÁ SPRÁVA

BRATISLAVA 24.10.2006

2 ROKY FUNGOVANIA ÚRADU PRE DOHĽAD NAD ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) 1. novembra 2006 zavŕši druhý rok svojho fungovania.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vznikol 1. novembra 2004.

Je zriadený zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako právnická osoba a v oblasti verejnej správy je mu zverené vykonávanie:

- a) dohľadu nad verejným zdravotným poistením,
- b) dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Za tento čas sa mu podarilo úspešne obsadiť svoje miesto v systéme zdravotníctva a rozbehnúť činnosti, ktoré je zo zákona povinný vykonávať.

Úrad sa stal neoddeliteľnou súčasťou slovenského zdravotníctva. Zaviedol do zdravotnej starostlivosti nový prvok, ktorý je nezávislý na výkonnej moci a ktorý v zmysle zákona má široký rozsah povinností ako aj oprávnení konať v záujme dosiahnutia spokojnosti kľúčového elementu – pacienta.

Pri plnení úloh, ktoré patria do pôsobnosti úradu, postupuje úrad nestranne a nezávisle od štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej moci a od ďalších právnických osôb alebo fyzických osôb; štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej moci ani ďalšie právnické osoby alebo fyzické osoby nesmú neoprávnene zasahovať do činnosti úradu. (§ 18 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z.)

Kredibilita a postavenie úradu v systéme:

- **Autorita** - na základe dohľadu rozhodne nezávisle, objektívne, nestranne, apoliticky, spravodlivo v intenciách zákona
- **Stabilizujúci prvok** - rovnako a včas zasiahne, ak niektorý prvok systému pochybí alebo zlyháva

- **Regulačný mechanizmus** - cez rozhodnutia, súhlasy a povolenia uplatňuje zákonom definované pravidlá
- **Spätná väzba** - cez legislatívne návrhy koriguje nedostatky na odbornej, legislatívnej a organizačnej úrovni
- **Supervízor** - dohliada nad správnym poskytovaním zdravotnej starostlivosti, dohliada nad efektívnym, účelovým a hospodárnym vynakladaním finančných prostriedkov verejného zdravotného poistenia a je ombudsmanom pacientov
- úrad informuje vládu, Ministerstvo zdravotníctva SR, články v systéme a spoločnosť o stave v systéme verejného zdravotného poistenia
- prieskum verejnej mienky deklaruje potrebu úradu u 85% respondentov

Nezávislosť =

- vylúčenie tendenčných vplyvov
- zodpovednosť za dodržiavanie zákonnosti
- korektnosť- nezneužívanie právomoci verejného činiteľa
- objektivnosť konania
- vysoká profesionalita, odbornosť
- rovnosť všetkých článkov systému pred zákonom

Úrad musí vedieť **zadefinovať v konkrétnom prípade postup lege artis**. Napriek tomu, že nie sú vždy zadefinované pravidlá v medicínskych postupoch. Preto úrad musí byť odborne dôsledný, precízny, objektívny. **Cez túto činnosť chráni záujmy občanov, ale aj zdravotníckych pracovníkov.**

Úrad plní významnú úlohu orgánu dohliadajúceho na finančnú stránku zdravotníctva dohľadom nad fungovaním zdravotných poisťovní. Úrad je garantom, že zdravotné poisťovne, ktoré sa reformou stali subjektami obchodného práva, využívajú zdroje získané zo zdravotného poistenia na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti pre všetkých poistencov v zákonom stanovenom rozsahu. Dohliada nad stabilitou systému verejného zdravotného poistenia cez kontinuálny dohľad nad platobnou schopnosťou poisťovní, nad alokáciou zdrojov, nad efektívnym a účelným, hospodárnym využívaním zdrojov 90 mld Sk.

V roku 2005 **úrad sa organizačne vybuďoval, technicky zabezpečil na kompletný výkon kompetencií definovaných zákonom**. Súčasne **procesne zadefinoval výkon všetkých činností**, ktoré mu zákon predpisuje.

Jeho financovanie podmieňuje jeho nezávislosť, lebo je definované zo zákona zo zdrojov verejného zdravotného poistenia. V prípade financovania cez štátny rozpočet je priamo závislý na rozpočtovej kapitole Ministerstva zdravotníctva SR.

Úrad má v **organizačnej pôsobnosti súdnolekárske a patologickoanatomické pracoviská**. Ich činnosť v minulosti bola považovaná za zdravotnú starostlivosť. Tieto pracoviská v nákladovosti predstavujú takmer 45% celkových nákladov úradu (pitvy, prehliadky mŕtvych, prevozy na pitvu). **Nie je pravdou to, že by tieto zariadenia mali záujem vrátiť sa do pôsobnosti zdravotníckych zariadení.**

Úrad má len 12 pitevných pracovísk, ktoré neposkytujú zdravotnú starostlivosť, sú finančne náročné, materiálne technicky v zlom stave, pretože v minulosti boli na pokraji záujmu zdravotníckych zariadení. Teraz tieto pracoviská zabezpečujúce autopsiu na celom Slovensku dostávajú svoju úroveň, organizačnú, profesionálnu, ale aj materiálne technickú.

Aktuálne pohľady na existenciu úradu:

- **zdokonaľovať procesne i kvalitatívne činnosť,**
- **súčinnosť s MZ** v záujme uplatnenia úradom navrhovaných korekcií v zákonoch (napr. problém zmeny zdravotnej poisťovne, ročné zúčtovanie, spoločné výkazníctvo, technické rezervy, ročné prerozdelenie, a iné),
- **postavenie úradu a jeho kompetencie**, zatiaľ sa hovorí len o prehodnotení kompetencií,
- z predvolebnej Stratégie zdravotníctva Smeru sa diskutuje skôr o posilnení kompetencií, napr.: **platobné výmery, pokuty, súdnolekárske a patologickoanatomické pracoviská, dohodovacie konanie** (alokácia zdrojov), tvorba cien (ak regulácia cien sa opäť zavedie), **kompetencie arbitra** (napr. pri zmene poisťovne falošnou prihláškou), **koordináčn a integračná úloha** (zatiaľ len teoreticky a nie konkrétne zadefinovaná, úrad zo zákona metodicky riadi zdravotné poisťovne a zdravotnícke zariadenia, teda riadi ich v rozsahu zákonom zadefinovaných kompetencií, **hradenie finančne zvlášť náročných výkonov** (úrad má dohliadať, nie financovať výkony, špecifikovať finančne náročné výkony). *Toto je však záležitosť politického rozhodnutia a musí byť legislatívne ošetrená.*
- **zavedenie stratégie bezpečnosti pacienta** a kvalitatívnych indikátorov bezpečnosti pacienta,
- **zavedenie nových kódov** poskytovateľov, lekárov a vybraných zdravotníckych pracovníkov a plynulý prechod na ich aplikáciu začiatkom roka,
- **zvládnutie agendy zmeny zdravotnej poisťovne** v záujme ochrany práv pacienta na zmenu,
- **aktívny dohľad nad zdravotným poistením** v záujme dohľadu stability systému.